

**Scumond da publicaziun fin
gievgia, ils 8 d'avrigl 2010, a las 11.00**

**Communicaziun a las medias
davart il quint dal chantun Grischun 2009**

**Fitg bun resultat da l'onn 2009, las perspectivas èn dentant sa
pegiuradas cleramain per ils proxims onns**

Cuir, ils 8 d'avrigl 2010 – Il quint dal chantun Grischun 2009 è stà in ulteriur resultat positiv, malgrà la crisa finanziaria ed economica. Il quint 2009 serra cun in surpli dal retgav ordinari da 127 milliuns francs (onn precedent: 176 milliuns francs). Tras quai vegn anc ina giada rinforzada considerablamain la basa finanziaria solida per l'avegnir. Il schef da finanzas, cusseglier guvernativ Martin Schmid, è fitg cuntent cun quest resultat. A medem temp fa el dentant attent sin las perspectivas da las finanzas che vegnan a sa pegiurar considerablamain ils proxims onns. Damai che las entradas stagneschan sto vegnir retardà stringentamain l'augment da las expensas.

Puncts essenzials davart il quint annual 2009:

- Ils **custs da personal** importan tut en tut 325 milliuns francs ed èn cleramain sur las valurs budgetadas (-3.7% envers il preventiv da l'onn 2009; +2.2 pertschient envers l'onn 2008).
- Las **atgnas contribuziuns a terzas personas** creschan en moda surproorzionala e s'augmentan per betg main che 43 milliuns francs resp. per 6.4 pertschient a 713 milliuns francs envers l'onn precedent.
- Las **entradas fiscalas** èn cun 676 milliuns francs per 91 milliuns francs pli bassas che quellas da l'onn precedent e per 26 milliuns francs pli autas ch'en il preventiv.
- Las **investiziuns nettas** importan 197 milliuns francs (2008: 195 milliuns francs).
- Il **quint da las vias** serra cun in surpli dal retgav da 7,3 milliuns francs. Il dabun da las vias s'augmenta a 55 milliuns francs.
- Per il **quint 2010** dastga medemamain vegnir fatg quint cun in meglier resultat ch'en il preventiv (planisà è in deficit da 40.7 milliuns francs).

Ina gronda disciplina en quai che concerna las expensas da la regenza e da l'administraziun, entradas fiscalas pli autas che spetgà ed auters retgavs supplementars sajan ils motivs principals per quest bun resultat, ha ditg il cusseglier guvernativ Martin Schmid a las medias pertutgant las valurs da basa dal quint da l'onn 2009. La crisa finanziaria ed economica globala n'ha betg gì in effect uschè grond sco temì l'onn 2009. Quai mussan er ils resultats dal tuttafatg positivs dal quint da la confederaziun 2009 e dals quints dad auters chantuns 2009.

Cun 2'375 milliuns francs èn las expensas tant pli bassas che l'onn precedent sco er pli bassas ch'en il preventiv. Il retgav cumprovà da 2'687 milliuns francs cuntegna in retgav finanziel extraordinari sco effect spezial. Cun converter in chapital da dotaziun da 25 milliuns francs da la banca chantunala grischuna (BCG) en chapital da certificats da participaziun (chapital da CP) èn vegnids bilantschads ils certificats da participaziun reservads per l'emprest convertibel da la BCG en la facultad finanziaria. Da la validaziun da quels resulta in gudogn da contabilitad da 195 milliuns francs. Igl è mo ina transacziun da la contabilitad per observar las prescripziuns legalas. Ella na chaschuna nagin augment dals meds finansials resp. nagina affluenza da daners e na mida nagut vi da la situaziun efectiva da la facultad dal chantun.

En il quint d'investiziun sa scuntran expensas da 401 milliuns francs ed entradas da 224 milliuns francs. Da quai resultan investiziuns nettas da 177 milliuns francs. Senza resguardar expensas ed entradas extraordinarias importan las investiziuns nettas cumparegliablas 197.7 milliuns francs. Ellas surpassan la valur da l'onn precedent per var 2 milliuns francs.

Las ulteriuras valurs da basa dal budget èn medemamain positivs: L'atgna finanziaziun è cun 310.5 milliuns francs cleramain pli auta che budgetada. Tras quai han pudì vegnir finanziadas las investiziuns nettas ed ultra da quai è resultà in surpli da 112.8 milliuns francs. Il grad d'atgna finanziaziun importa 157%. Grazia a l'effect spezial da la BCG cuntanscha l'agen chapital bunamain il cunfin d'ina milliarda.

Malgrà il resultat annual positiv na po il schef da finanzas Martin Schmid betg communitgar la fin d'alarm. El parta bain dal fatg ch'il quint 2010 serra en moda pli favuraivla che budgetada. Gia l'onn 2011 vegnia dentant a daventar fitg dir, ha el ditg, renviond a la planisaziun actualisada da las finanzas. Quella quinta cun deficits per ils onns 2011 fin 2014 che surpassan cleramain las prescripziuns dal cussegl grond areguard la politica da finanzas e basegna perquai en mintga cas ina rectificaziun. I sa tracta cunzunt da limitar l'augment da las expensas ad ina dimensiun supportabla.

Il cussegl grond vegn a tractar il quint dal chantun 2009 en la sessiun da zercladur.

Ulteriuras infurmaziuns davart il quint dal chantun 2009 dattan:

cusseglier guvernativ dr. Martin Schmid, schef dal departament da finanzas e vischnancas
martin.schmid@dfg.gr.ch, 081 257 32 01

Andrea Seifert, manader da l'administraziun da finanzas
andrea.seifert@five.gr.ch, 081 257 33 01

Quint dal chantun Grischun 2009	Quint	Preventiv	Quint	Divergenza	
	2008	2009	2009	tar il preventiv	
	miu. francs	miu. francs	miu. francs	miu. francs	%
QUINT CURRENT					
Total da las expensas	2408.0	2406.7	2374.7	-32.0	-1.3
custs da personal	318.2	337.7	325.1	-12.6	-3.7
custs reals	310.5	306.1	295.9	-10.2	-3.3
tschains passivs	17.3	13.2	12.7	-0.5	-3.8
amortisaziuns	179.1	183.8	210.5	26.7	14.5
participaziuns e contribuziuns senza intents fixes	202.2	146.2	153.4	7.2	4.9
indemnisaziuns ad instituziuns publicas per prestaziuns da servetsch	8.1	8.2	8.3	0.1	1.2
atgnas contribuziuns	670.3	749.1	713.2	-35.9	-4.8
contribuziuns transitoricas	357.9	356.1	355.1	-1.0	-0.3
apports en ils contos da bilantscha "finanziaziuns spezialas e reservas"	48.7	5.5	14.0	8.5	154.5
scuntradadas internas	295.7	300.8	286.5	-14.3	-4.8
Total dal retgav	2569.4	2421.4	2687.2	265.8	11.0
taglias	767.3	649.5	675.9	26.4	4.1
tschains d'aua, regals e concessiuns	49.7	51.9	53.9	2.0	3.9
retgavs da facultad	59.6	114.3	315.8	201.5	176.3
indemnisaziuns	145.5	136.7	158.0	21.3	15.6
participaziuns e contribuziuns senza intents fixes	531.9	477.2	499.3	22.1	4.6
restituziuns d'instituziuns publicas	12.0	11.6	15.0	3.4	29.3
contribuziuns per l'agen quint	349.4	302.9	327.0	24.1	8.0
contribuziuns transitoricas	357.9	356.1	355.1	-1.0	-0.3
prelevaziuns or dals contos da bilantscha "finanziaziuns spezialas e reservas"	0.4	20.4	0.7	-19.7	-96.6
scuntradadas internas	295.7	300.8	286.5	-14.3	-4.8
Posiziuns extraordinarias:	14.5	13.5	-185.9	-199.4	-
<i>retgav da l'augment da la valur dals certificats da participaziun da la BCG</i>			-195.0	-195.0	
<i>custs per projects innovativs</i>	14.5	13.5	9.1	-4.4	-32.6
Resultat annual ordinari	175.9	28.2	126.6	98.4	348.9
QUINT D'INVESTIZIUN					
Expensas d'investiziun	382.8	422.9	400.8	-22.1	-5.2
bains materials	164.6	204.3	175.1	-29.2	-14.3
emprests da daners e participaziuns	10.4	13.1	9.2	-3.9	-29.8
atgnas contribuziuns	125.0	120.7	126.5	5.8	4.8
contribuziuns transitoricas	82.8	84.8	90.0	5.2	6.1
Entradas d'investiziun	187.1	201.0	223.8	22.8	11.3
transferiment da bains materials			25.0	25.0	
rembursament da daners e da participaziuns	1.7	2.6	1.5	-1.1	-42.3
restituziuns per bains materials	4.1	0.7	2.7	2.0	285.7
rembursament d'atgnas contribuziuns	0.4	0.2	0.5	0.3	150.0
contribuziuns per l'agen quint	98.1	112.7	104.1	-8.6	-7.6
contribuziuns transitoricas	82.8	84.8	90.0	5.2	6.1
Investiziuns nettas I	195.7	221.9	177.0	-44.9	-20.2
Posiziuns extraordinarias:	-0.3		20.7	20.7	
<i>entradas da la conversiun da chapital da dotaziun en chapital da participaziun a la BCG</i>			25.0	25.0	
<i>expensas per emprests da daners a l'associaziun grischuna per credits a l'agricultura ACA (finanziaziun da la confederaziun)</i>	-0.3		-4.3	-4.3	
Investiziuns nettas II (cum paregliabel)	195.4	221.9	197.7	-24.2	-10.9
QUINT DA LAS VIAS					
Resultat da la finanziaziun speziala "vias" (+ = surpli d'expensas)	38.7	-10.9	7.3	18.2	-
QUINT DA FINANZIAZIUN					
investiziuns nettas	195.4	221.9	197.7	-24.2	-10.9
atgna finanziaziun	394.8	192.3	310.5	118.2	61.5
Saldo da finanziaziun	199.4	-29.6	112.8	142.4	-
Grad da l'atgna finanziaziun	202.0%	86.7%	157.0%	-	-